

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 4(72) Kwiecień 2017

Płatności bezpośrednie

- zmiany w 2017 roku str. 12-13

Jubileusz 25-lecia TUW „TUW”

- idea wzajemności str. 14

Wielkanocne inspiracje

- symbole i ozdoby na świąteczne stoły str. 15-16

Spis treści

Aktualności

Wielkanocne rozważania

.....str. 4

Priorytety KRIR dotyczące WPR

.....str. 4

Ubezpieczenia w gospodarstwie

.....str. 5

100 tys. zł premii
dla młodych rolników

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Prawnik radzi

Kiedy na działce stoi stęp

.....str. 7

Temat numeru

Debata rolnicza w Sejmiku

.....str. 8

Program Rabat Rolniczy

.....str. 9

Dobre praktyki w rolnictwie

Soja - przygoda czy przyszłość?

.....str. 10-11

Płatności bezpośrednie

.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

25 - lecie TUW „TUW”

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Symbolika Świąt Wielkanocnych

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Wielkanocne inspiracje

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Fotolia.pl

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść
tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie
prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	510-474-804
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biurowo Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Filia w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Łódzkiego Wschodniego

Powiat łódzki wschodni leży w środkowej Polsce w centralnej części województwa łódzkiego i obejmuje obszar 499,67 km². Zamieszkuje go ok. 70000 mieszkańców. W skład powiatu wchodzi 6 gmin: Andrespol, Brójce, Koluszki, Nowosolna, Tuszyn i Rzgów. Powiat łódzki wschodni graniczy z powiatem zgierskim, łódzkim grodzkim, z powiatem pabianickim, z powiatem brzezińskim, tomaszowskim i powiatem piotrkowskim. Powierzchnia ogólna powiatu wynosi 49976 ha, z czego blisko 64 % stanowi bazę produkcji rolniczej. Użytki rolne ogółem 31761 ha w tym grunty orne 26266 ha, sady 504 ha, łąki 1973 ha, pastwiska 1722 ha, grunty orne zabudowane 1058 ha, grunty pod stawami 152 ha, grunty pod rowami 86 ha. Rolniczy charakter powiatu widoczny jest w strukturze użytkowania gruntów i pogłowie zwierząt gospodarskich.

pan Bogdana Sałata. Nasz delegat wraz z żoną Jadwigą od 1982 roku prowadzą gospodarstwo rolne, kontynuując wielopokoleniową tradycję.

Warto zaznaczyć, że wśród wielu działań Rady Powiatowej jej członkowie m.in. wnioskowali do Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego o podjęcie działań mających na celu zmianę warunków przy-

rolnictwo to znacząca gałąź gospodarki w powiecie łódzkim wschodnim. Zróżnicowana bonitacja gleb od III do VI klasy bonitacyjnej (kompleks żytnio-ziemniaczany, żytni dobry i bardzo dobry, pszenno-dobry) różnicuje poszczególne gminy w powiecie w strukturze zasiewów roślin uprawnych. Głównie uprawia się: zboża, rośliny pastewne, rzepak ozimy, ziemniaki, lokalnie plantacje porzeczki czarnej, aronii, borówki amerykańskiej, wzrasta udział w plantacji truskawek i malin. W chowie i hodowli zwierząt gospodarskich dominuje trzoda chlewna, drób i bydło.

Przemiany zachodzące na polskiej wsi dotyczą także powiatu łódzkiego-wschodniego.

Zmniejsza się powoli liczba gospodarstw rolnych i osób utrzymujących się z rolnictwa.

Aktualnie na terenie powiatu funkcjonuje 4400 gospodarstw rolnych. Wśród gospodarstw rolnych w zdecydowanej większości, z uwagi na kierunek produkcji, występują gospodarstwa konwencjonalne, ale są także takie z produkcją integrowaną i ekologiczną.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w powiecie łódzkim wschodnim liczy 10 osób. **Gmina Andrespol** - Jan Woźniak Przewodniczący Rady, **Gmina Brójce** - Aleksandra Brdoń, Marcin Derach, **Miasto i Gmina Koluszki** - Bogdan Sałata Delegat na Walne Zgromadzenie, Tadeusz Słaby, **Gmina Nowosolna** - Aleksandra Berent, **Miasto i Gmina Tuszyn** - Grzegorz Busiakiewicz, Zbigniew Smyczek, **Miasto i Gmina Rzgów** - Adam Prądyński, Michał Owczarek. Na posiedzenia Rady zapraszani są przedstawiciele instytucji z którymi prowadzona jest ścisła współpraca m.in. ARIMR BP w Koluszkach, KRUS PT W Brzeziniach, PIW, TUW „TUW” w Łodzi. Przedstawiciele Rady Powiatowej IRWŁ w powiecie łódzkim wschodnim biorą udział w szacowaniu szkód łowieckich wyrządzoną przez dziką zwierzynę, jak również szkód spowodowanych przez niekorzystne warunki atmosferyczne. **Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Łódzkiego Wschodniego ma w swoim gronie laureata Nagrody Gospodarczej Wojewody Łódzkiego, którą w 2016 roku otrzymał**

znawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach Pakietu 2 - Ochrona gleb i wód. Zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 18 marca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego PROW na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415) pakiet 2. Ochrona gleb i wód, rolnicy mogą realizować ten pakiet tylko na obszarach szczególnie zagrożonych erozją wodną, na obszarach problemowych o niskiej zawartości próchnicy lub obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN). Dotychczas rolnicy w ramach PROW 2007-2013 mogli realizować pakiet na obszarze całego kraju. Było to jedno z działań najchętniej realizowanych przez producentów rolnych na terenie województwa łódzkiego. Wprowadzone nowe zasady realizacji Pakietu 2 zdaniem Rady są krzywdzące dla rolników. Każdy rolnik, który chce stosować międzyplony w swoim gospodarstwie powinien mieć taką możliwość. Zawężenie możliwości ubiegania się o wsparcie z tytułu realizowania działań tylko do wybranych obszarów Polski jest dyskryminacją. Nabiera ona jeszcze większej wagi również ze względu na to, że uprawę międzyplonów możemy zaliczyć do obszarów proekologicznych.

Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódzkiego Wschodniego wydają również opinie w sprawie przekwalifikowania gruntów oraz czynnie uczestniczą w ważnych wydarzeniach gminnych i powiatowych. Organizowane są szkolenia, konferencje, wyjazdy na targi rolnicze - mające na celu pogłębienie wiedzy rolników na tematy związane z funkcjonowaniem polskiego rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

Biuro Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódzkiego Wschodniego znajduje się w budynku UG Andrespol ul. Rokicińska 126, tel.510-474-874.

Beata Pach

Kierownik Biura Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Szanowni Państwo,

To wydanie W NOWEJ ROLI jest wyjątkowe z dwóch powodów. Pierwszy to jubileusz 25-lecia istnienia Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z którym Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współdziała od lat. Muszę zaznaczyć, że bardzo cenimy sobie tę współpracę z Panią Dyrektorem Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi Anną Bieniawską. Również Izbie bliska jest idea solidarnej, wzajemnej pomocy „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”, która przyświeca Towarzystwu. Nasi Rolnicy ubezpieczając się na zasadzie wzajemności, mają gwarancję wszelkiej pomocy i rekompensaty poniesionych strat. To, w obliczu trudnej, codziennej pracy na wsi, ważne zabezpieczenie. Gratulując Towarzystwu, głównemu sponsorowi naszego miesięcznika, tak pięknego jubileuszu 25-lecia istnienia, zachęcam Państwa do przeczytania artykułu na ten temat.

Po długiej zimie, nadchodzi wreszcie czas odrodzenia przyrody i czas wyjątkowych dla nas wszystkich Świąt Wielkanocnych W świątecznym wydaniu naszego miesięcznika zapraszamy Państwa do lektury rozważań Duszpasterza Rolników Archidiecezji Łódzkiej ks. Jarosława Leśniaka oraz do zapoznania się z inspiracjami na wielkanocne stoły.

Pozwólcie Państwo, że korzystając z tego wyjątkowego nastroju jaki towarzyszy nam w trakcie przygotowań, w imieniu Zarządu, Delegatów i Pracowników IRWŁ złożę życzenia dobrych, spokojnych Świąt. Oby to odrodzenie przyrody i świąteczny nastrój było okazją do spotkań w gronie najbliższych i nowego, lepszego otwarcia nas wszystkich na otaczający świat. **Wesołych i pogodnych Świąt!**

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Aby Zmartwychwstały Chrystus obudził w nas to, co jeszcze uspięne, ożywił to, co już martwe. Niech światło Jego Słowa prowadzi nas przez życie do wieczności...

Trwamy w czasie Wielkiego Postu - okresu przygotowania do Wielkanocy. Sam Chrystus, nas wierzących, wzywa do nawrócenia, do zapanowania nad nieuporządkowanymi pragnieniami przez modlitwę pokutę i jałmużnę. Podczas Wielkiego Postu jesteśmy wezwani do odnowy naszego życia chrześcijańskiego, a więc także do refleksji nad obowiązkami i zadaniami, które mamy do wykonania z racji powołania czy zawodu. Niezwykle ważne jest, aby na drodze nawrócenia i przygotowania na Zmartwychwstanie Pańskie Chrystus znalazł się w centrum naszego myślenia i działania, znalazł się w centrum naszego życia co zapewnia nam harmonię i poczucie sensu. Jeśli jednak jest inaczej jak że często zauważamy, że wiele naszych działań ma znamiona chaosu i nieuporządkowania.

Współczesny świat usprawniając komunikację niesamowicie zmniejszył dystans przestrzenny i czasowy, porozumiewamy się z innymi niemal błyskawicznie. Człowiek zdobył nowe umiejętności i praktycznie nie istnieją żadne przeszkody w porozumieniu się między ludźmi. Jednak tak naprawdę to oddalił się od siebie, od swego bliźniego i nie zawsze chce zbliżyć się do Pana Boga. Nasze środowiska rodzinne nie żyją w jedności, uciekają od życia, które jest radością Dzieci Bożych, a w konsekwencji borykają się z wieloma problemami. W konstytucji Soboru Watykańskiego II Gaudium et spes czytamy, że dzisiejszy świat cierpi na „zachwianie równowagi, które ma miejsce w sercu ludzkim”. Chętnie ulegamy pokusom i mirażom tego świata, a przede wszystkim zapominamy lub też nie chcemy pamiętać, że bez Boga i Jego pomocy nie jesteśmy w stanie żyć w prawdziwej jedności i miłości ze swym bliźnim.

Może właśnie w czasie tego Wielkiego Postu powinniśmy zastanowić się co tak naprawdę znaczy być chrześcijaninem, żyć w miłości i jedności z drugim człowiekiem? Jakże często poszukujemy dziś łatwych i prostych rozwiązań, szukamy przepisów na wygodne życie, akceptujemy te prawa i obowiązki wynikające z relacji międzyludzkich jak i wobec Boga, które są nam wygodne i spełniają nasze oczekiwania. Zapominamy o Bożych przykazaniach, o wartościach płynących z Ewangelii i o tym, że tak naprawdę to zmierzamy gdzieś dalej, że takim ostatecznym naszym celem jest wieczność.

Jest pewna opowieść o tym jak wygląda ta wieczność, a ściślej jak wygląda niebo i piekło. W piekle wszyscy siedzą przy ogromnym stole, suto zastawionym pokarmem i napitkami, a do jedzenia mają łyżki, które zakończone są dwumetrowymi rączkami. Próbując cokolwiek zjeść nie są w stanie, gdyż z tak długimi rączkami nie mogą włożyć pokarmu do ust, brakuje im rąk. I tak spragnieni, głodni siedząc przy ogromie żywności i nie są w stanie z niej skorzystać, żyją w męczarniach głodu i pragnienia. I pewnie te męczarnie są tym bardziej dokuczliwe ze względu na fakt siedzenia przy jednym stole, a osobno, braku miłości i jedności, braku wspólnego porozumienia. Natomiast w niebie, podobnie jak w piekło, również wszyscy siedzą przy wielkim stole suto zastawionym różnymi przysmakami i napitkami, i także do jedzenia mają łyżki z dwumetrowymi rączkami. Jednak w niebie wszyscy w nim obecni żyjąc w miłości, jedności, szacunku i ciągłej pomocy wobec siebie nawzajem potrafią wykorzystać długość tych rączek od łyżek jako atrybut, gdyż karmią siebie nawzajem, siedząc naprzeciwko po dwu stronach stołu. Widzimy na przykładzie tej opowieści, jak małe są różnice między niebem a piekłem, a może dla nas ludzi wręcz przeciwnie, są ogromne wtedy gdy nie potrafimy kochać tak ja uczy nas Zmartwychwstały Chrystus

Każdy z nas chce kochać i być kochanym. Często jednak ludzka miłość jest ograniczona i interesowna. Ilu z nas kocha innych tylko ze względu na osiągnięcia zawodowe, wyjątkowe umiejętności czy określone korzyści? Chrystus oddaje za nas swe życie, Zmartwychwstaje, abyśmy i my kiedyś mogli radować się życiem wiecznym. On nas Kocha nie za to, co mamy, jaką zajmujemy pozycję w swym środowisku, ale za to kim jesteśmy, tak po prostu, że jesteśmy ludźmi. Od Niego mamy uczyć się bezinteresownej miłości, która jest wieczna i nie zna granic.

Niech Zmartwychwstanie Pańskie, które niesie odrodzenie duchowe, napelni wszystkich spokojem i wiarą, da wiarę w drugiego człowieka i bezinteresowną miłość, da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość...

ks. Jarosław Leśniak
Duszpasterz Rolników

Priorytety KRIR dotyczące WPR po 2020 roku

W związku z trwającą dyskusją o zmianach wspólnej polityki rolnej na okres po 2020 roku oraz przeglądem wieloletnich ram finansowych UE, Krajowa Rada Izb Rolniczych przedstawia poniżej postulaty samorządu rolniczego, do których należy dążyć w negocjacjach na forum UE. Mając na uwadze niestabilność na poszczególnych rynkach rolnych i globalne wyzwania gospodarki żywnościowej - Wspólna Polityka Rolna UE po 2020 r. powinna być silna i zapewniać nadal bezpieczeństwo dostaw wysokiej jakości żywności, a także powodować wspieranie konkurencyjności żywności europejskiej na światowych rynkach, stabilizując warunki prowadzenia gospodarstw rolnych a jednocześnie nadal zapewniać zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, dbając o środowisko i klimat.

1. Dlatego samorząd rolniczy opowiada się za silnym budżetem na WPR, który gwarantować będzie wspólnotowość WPR w wymiarze również finansowym.

2. Należy utrzymać dotychczasowe trzy komponenty WPR (wspólną organizację rynków rolnych, płatności bezpośrednie i II filar).

3. Samorząd rolniczy domaga się dalszego wyrównywania płatności bezpośrednich pomiędzy państwami członkowskimi.

4. Powinna być zapewniona możliwość dalszego stosowania w przyszłości po roku 2020 Systemu jednolitej płatności obszarowej SAPS.

5. Należy dążyć do utrzymania powiązania części płatności bezpośrednich z produkcją w wybranych sektorach rolnych.

6. W płatnościach bezpośrednich należy dążyć do utrzymania możliwości preferencji dodatkowego wsparcia dla małych i średnich gospodarstw rolnych.

7. Nie należy dokonywać zasadniczych zmian w systemie płatności bezpośrednich a ewentualne zmiany powinny zapewnić uproszczenia dla rolników nie dla urzędników i ukierunkowane powinny być na podstawowe funkcje polityki rolnej i nowe wspólnotowe wyzwania, z uwzględnieniem specyfiki i doświadczeń rolnictwa poszczególnych krajów UE.

8. Opowiadamy się za niedokonywaniem zmian w zakresie zazielenienia w płatnościach bezpośrednich. Ewentualna zmiana wymogów w tym zakresie powinna wynikać z wnikliwej oceny dotychczasowych doświadczeń i szerokiej dyskusji biorąc pod uwagę różne uwarunkowania klimatyczne krajów członkowskich UE. Zazielenienie płatności bezpośrednich w WPR 2014-2020 jest skutecznym instrumentem promowania celów środowiskowych UE i jest wynikiem kompromisu pomiędzy wyzwaniami WPR jak wsparcie dochodów rolniczych a dbanie o środowisko i klimat.

9. II filar WPR po roku 2020 powinien mieć silny budżet, aby pozostać ważnym elementem wielu polityk UE (w tym polityki spójności), wspierających rozwój obszarów wiejskich.

10. Powinny zostać zachowane kryteria podziału środków na II filar jak w WPR 2014-2020, a jego unijne finansowanie wzmocnione, przy jednoczesnym zwiększeniu zaangażowania pozostałych polityk unijnych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

11. Ważnym elementem rozwoju obszarów wiejskich w ramach II filaru WPR powinno być zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności szeroko definiowanego sektora rolno-żywnościowego.

12. II filar WPR jest ważnym narzędziem realizacji europejskich celów w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu.

13. Wprowadzanie do II filaru WPR Instrumentów finansowych powinno raczej charakter uzupełnienia filaru wobec nadal podtrzymania wiodącej roli dofinansowania działań PROW.

14. Uproszczenia zasad wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich powinny być kierowane przede wszystkim na uproszczenia dla rolników i zmniejszenie biurokracji.

15. Instrumenty wspólnej organizacji rynków rolnych powinny być aktywnie wykorzystywane i szybko wprowadzane, aby skutecznie przeciwdziałać sytuacjom kryzysowym na rynkach rolnych.

16. Konieczne są działania ukierunkowane na wzmocnienie siły przetargowej producentów rolnych i przetwórców w łańcuchu żywnościowym.

17. W WPR po 2020 r. należy uwzględnić wsparcie dla alternatywnych kanałów dystrybucji, krótkich łańcuchów dostaw oraz lokalnych rynków, które wspierają produkcję lokalną, tradycyjną i ekologiczną oraz wzmacniają udział rolników w łańcuchu dostaw żywności.

18. Należy wykorzystywać dostępne instrumenty kształtujące popyt na unijne artykuły rolno-spożywcze i zdrowe nawyki żywieniowe konsumentów poprzez istniejące już rozwiązania w zakresie wspólnej organizacji rynków rolnych, które powinny w większym stopniu być wykorzystywane.

Krajowa Rada Izb Rolniczych wnosi do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Krzysztofa Jurgieła o przyjęcie propozycji samorządu rolniczego w zakresie priorytetów odnośnie Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r.

Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Korzystniejsze zasady umów

21 marca 2017 roku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz podjęła uchwałę w sprawie udzielenia zgody na dokonanie notyfikacji Komisji Europejskiej projektu zmiany programu pomocowego w zakresie dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Zaproponowano zmiany umożliwiające ubezpieczenie upraw rolnych od pełnego pakietu ryzyk albo od jednego lub kilku wybranych przez producenta rolnego rodzajów ryzyka – przy zachowaniu możliwości skorzystania przez niego z dopłaty do składki z budżetu państwa na maksymalnym poziomie, tj. w 2017 r. w wysokości 65 proc. Dotyczyć to będzie najbardziej powszechnych upraw rolnych takich jak: zboża, rzepak, ziemniaki, kukurydza, rośliny strączkowe, buraki cukrowe.

Nowe rozwiązania przyczynią się do poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych przez ograniczenie ryzyka utraty przez nich przychodów w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Zgodnie z projektem, w przypadku zawarcia umowy obejmującej jeden lub kilka wybranych przez producenta rolnego rodzajów ryzyka, dopłaty do składek ubezpieczenia będą przysługiwały w wysokości 65 proc. składki, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe nie przekroczą odpowiednio: 9, 12 i 15 proc. sumy ubezpieczenia. Jeżeli oferowane przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe przekroczą odpowiednio: 9, 12 i 15 proc. sumy ubezpieczenia – dopłaty będą proporcjonalnie pomniejszane o wysokość ich przekroczenia, przy zachowaniu zasady nieuwzględniania w wylaczeniach stawek taryfowych dla ryzyka suszy i ujemnych skutków przezimowania. Nie będzie to dotyczyło upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek. W przypadku tych upraw, po przekroczeniu stawek taryfowych, dopłata będzie przysługiwała do 65 proc. składki.

W stosunku do ubezpieczeń przyjętych w 2016 r. zaproponowane rozwiązania oznaczają poprawę procentowej stawki taryfowej ubezpieczenia dla składki z dopłatami z 3,5 lub 5 proc. do 9, 12 i 15 proc.

Nowe przepisy mają wejść w życie z początkiem kwietnia 2017 roku. Umożliwi to producentom rolnym zawieranie w sezonie wiosennym umów ubezpieczenia już na nowych, korzystniejszych zasadach.

Źródło: premier.gov.pl

100 tys. zł. premii dla młodych rolników - wnioski można składać od 27 kwietnia

Od 27 kwietnia do 26 maja 2017 r. młodzi rolnicy będą mogli składać w Oddziałach Regionalnych ARiMR wnioski o przyznanie 100 tys. zł. premii na samodzielne rozpoczęcie gospodarowania. Jest to wsparcie finansowane z budżetu PROW 2014 - 2020. Termin i warunki otrzymania takiej pomocy podał do publicznej wiadomości Prezes ARiMR 27 marca w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i na portalu Agencji.

Wnioski o pomoc można składać osobiście, przez upoważnioną osobę lub wysłać rejestrowaną przesyłką pocztową nadaną w placówce Poczty Polskiej.

O takie wsparcie może ubiegać się osoba, która m.in. ma nie więcej niż 40 lat i posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Jeżeli ich nie ma, musi uzupełnić je w ciągu 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Musi też posiadać gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha i rozpocząć jego urządzenie nie wcześniej niż 18 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Jednym z warunków przyznania 100 tys. zł. premii jest utworzenie gospodarstwa rolnego o wielkość ekonomiczna (SO) nie mniejszej niż 13 tysięcy euro i nie większej niż 150 tysięcy euro.

Kolejny wymóg dotyczy powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rolnym. Musi być ona co najmniej równa średniej krajowej, a w województwach w których średnia powierzchni gospodarstw jest niższej niż krajowa - gospodarstwo musi mieć wielkość średniej wojewódzkiej. Natomiast maksymalna powierzchnia nie może być większa niż 300 hektarów. Przy czym określony został wymóg, że przynajmniej 70% minimalnej wielkości stanowi przedmiot własności beneficjenta, użytkownika wieczystego lub dzierżawy z zasobu własności rolnej Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego (JST).

Pomoc nie może zostać przeznaczona na: chów drobiu (z wyjątkiem produkcji ekologicznej), prowadzenie plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne, prowadzenie niektórych działów specjalnych produkcji rolnej.

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca uzyskał co najmniej 12 punktów.

Beneficjent zobowiązany będzie m.in. do prowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie, a w wyniku realizacji biznesplanu wartość ekonomiczna gospodarstwa wzrośnie co najmniej o 10%.

Premia w wysokości 100 tys. złotych będzie wypłacana w dwóch ratach:

I - w wysokości 80% - po spełnieniu przez beneficjenta, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, warunków z zastrzeżeniem których została wydana ww. decyzja;

II - w wysokości 20% - po realizacji biznesplanu.

Zgodnie z przepisami rolnik musi przeznaczyć całą kwotę 100 tys. zł premii na inwestycje dotyczące działalności rolniczej lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w swoim gospodarstwie. Ważne jest że co najmniej 70% tej kwoty musi zostać przeznaczona na inwestycje w środki trwałe.

(Źródło: ARiMR)

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI URSUS

Działania izby rolniczej

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie, wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej.

Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego w szeregu swych działań współpracuje z instytucjami sektora rolniczego i popiera wszelkie inicjatywy społeczności środowisk rolniczych. Jedną z takich inicjatyw był Halowy Turniej Piłki Nożnej drużyn reprezentujących instytucje związane z rolnictwem, który odbył się w dniu 24 lutego 2017r. w Cielądzu. Jeszcze raz dziękujemy Towarzystwu Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” Biuro Regionalne z Łodzi oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej, za wsparcie przy organizacji turnieju oraz za przygotowanie degustacji potraw regionalnych.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydawał opinie na wniosek dzierżawców obwodów łowieckich w sprawie przedłużenia umów dzierżaw zawieranych ze starostami powiatów.

Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów aktów prawnych m.in. do:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych

Wzorem lat ubiegłym również w tym roku zostało w dniu 14 marca 2017r. zorganizowane szkolenie w siedzibie IRWŁ dla pracowników na temat zasad wypełnienia wniosków o dopłaty bezpośrednie na rok 2017. Szkolenie przeprowadzili przedstawiciele ARiMR pod kierunkiem Wioletty Dudek - Mozga - Kierownika Biura Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich - Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pracownicy zapoznali się ze zmianami w płatnościach bezpośrednich oraz z procedurami przyznawania pomocy na operację typu „Premie dla młodych rolników”, „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” „Restrukturyzacja małych gospodarstw” (więcej informacji na ten temat na stronie 12 tego wydania W NOWEJ ROLI). Jak co roku rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników przy wypełnianiu wniosków na dopłaty bezpośrednie.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 12 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 1.03.2017r. w Pajęcznie, w dniu 6.03.2017r. w Radomsku, w dniu 9.03.2017 r. w Brzezinach oraz w Bełchatowie i Opocznie; w dniu 17.03.2017r. w Andrespolu; w dniu 14 marca 2017r. w Zgierzu; w dniu 20.03.2017r. Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Sieradzkiego; w dniu 21.03. 2017r. w Wieluniu;

łowieckich i koniecznością podpisania nowych umów. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego i trwającymi w Sejmie pracami nad nowelizacją ustawy Prawo łowieckie nie ma możliwości, aby zmienić obecne granice obwodów łowieckich. W kwestii tworzenia wieloletnich łowieckich planów hodowlanych – podkreślano, że w ostatnich 5 latach nastąpił znaczny wzrost stanu zwierzyny i należy stopniowo wrócić do ilości, która jest optymalna dla środowiska i rolników. Odnosnie szkód powodowanych przez dziką zwierzynę łowną i objętą ochroną (w tym łosie, bobry, wilki, ptaki) ustalono, że konieczne jest współdziałanie wszystkich stron i dobra współpraca, żeby rozwiązać istniejące problemy. Bardzo ważne jest jak najszybsze wprowadzenie nowelizacji ustawy Prawo Łowieckie, która obecnie jest procedowana w Sejmie. Z ramienia IRWŁ uczestniczył Pan Jerzy Kuzański – Dyrektor Biura IRWŁ.

W dniu 10 marca 2017r. reprezentanci rolników z całego województwa zebraли się w sali obrad Sejmiku Województwa Łódzkiego, żeby rozmawiać o przyszłości rolnictwa w kraju i województwie łódzkim. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentował Andrzej Komala – Wiceprezes IRWŁ oraz delegaci na Walne Zgromadzenie IRWŁ oraz liczni przedstawiciele Rad Powiatowych IRWŁ z całego województwa. Gościem specjalnym spotkania był Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego – Czesław Siekierski (więcej informacji o Debacie na stronie 8 tego wydania W NOWEJ ROLI).

Z inicjatywy Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Sieradzu w dniu 13 marca 2017 roku w Hodowli Roślin Kalinowa odbyło się spotkanie z okazji Dnia Sołtysa. W spotkaniu uczestniczyli zaproszeni Sołtysi z gminy Błaszki oraz zaproszeni goście. Z rąk Jana Kołodziejczyka – Przewodniczącego Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu wszyscy Sołtysi odebrali listy gratulacyjne z najlepszymi życzeniami wszelkiej pomyślności, sukcesów i satysfakcji w pracy na rzecz swojego środowiska, współpracy pełnej wzajemnego zrozumienia zarówno z mieszkańcami jak i z samorządem rolniczym.

W dniu 20 marca 2017r. w sali Sejmiku Urzędu Marszałkowskiego przedstawiciel IRWŁ uczestniczył w Regionalnym Forum Terytorialnym na temat „Problemy rozwoju miast i innowacyjności regionu łódzkiego”.

W dniu 22 marca 2017r. w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi przedstawiciel IRWŁ uczestniczył w spotkaniu dotyczącego projektu SME ORGANICS.

W dniu 23 marca 2017r. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego złożyła wniosek w ramach Nagrody Gospodarczej Wojewody Łódzkiego w kategorii „Gospodarstwo rolne”.

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” od marca 2016r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 30 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl.

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ w Zduńskiej Woli.

warunków i trybu przyznawania wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operację typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc a rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego PROW na lata 2014-2020;

- przekazał uwagi do Regionalnej Diagnozy SME ORGANICS;

W dniu 7 marca 2017r. Zarząd IRWŁ popierając wniosek zgłoszone przez Radę Powiatową IRWŁ w Pajęcznie zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych o podjęcie działań mających na celu wydłużenie terminu ważności świadectwa przemieszczania się świń do 72 godzin. Drugi wniosek dotyczył wadliwej jakości kolczyków dla zwierząt gospodarskich. Rolnicy narzekają na jakość kolczyków plastikowych, które często spadają z ucha zwierzęcia, łamią się. Zakupienie nowych kolczyków wiąże się z dodatkowymi kosztami jakie ponoszą rolnicy.

Szkolenia

w dniu 22.03.2017r. w Łowiczu; w dniu 23.03.2017r. w Skierniewicach; w dniu 31.03.2017r. w Zduńskiej Woli. Członkowie omówili aktualną sytuację na rynkach rolnych a przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informacje na temat m.in.:

- zasad wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe w 2017r.,
- programów pomocowych dla gospodarstw rolnych w nowym PROW 2014-2020,
- ubezpieczeń upraw rolnych,
- ubezpieczeń rolników.

Konferencje/ targi/ spotkania

W dniu 1 marca 2017 r. odbyło się spotkanie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska Andrzeja Koniecznego (Pełnomocnika Ministra do spraw Puszczy Białowieskiej) z przedstawicielami izb rolniczych. Dyskutowano m.in. na temat dzierżawy obwodów łowieckich – izby rolnicze wydają opinie o współpracy z kołami łowieckimi w związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia dotychczasowych umów dzierżawy obwodów

Kiedy na działce „wyrasta” słup... tajemnice służebności

Instalacje elektryczne, gazowe, telefoniczne i tym podobne od lat stawiane były na nieruchomościach bez zgody właścicieli. Urządzenia przesyłowe nie dość, że uniemożliwiają realizację inwestycji, to jeszcze obniżają wartość terenu, a także utrudniają swobodne korzystanie z nieruchomości. Przepisy prawne przewidują szereg możliwości odszkodowawczych: wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości, wynagrodzenie za obniżenie wartości nieruchomości, odszkodowanie za umożliwienie dostępu do tych urządzeń,

Roszczenie o usunięcie urządzeń lub ich przebudowę

Dochodzenie należności za korzystanie przez zakład energetyczny z urządzeń zainstalowanych na cudzej nieruchomości możliwe jest w drodze postępowania sądowego, co wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 października 2005 r. sygn. akt III CZP 80/05.

Posiadanie przez zakład energetyczny pozwolenia na budowę nie zmienia sytuacji właściciela, który nie wyraził zgody na budowę tych urządzeń. W tej sytuacji właściciel może żądać ich usunięcia - zgodnie z art. 222

dzenia ustala się na poziomie czynszu, który by przypadł właścicielowi gruntu z tytułu dzierżawy odpowiedniej jego części. Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28.06.2005 r. sygn. akt I CK 14/05, który mówi, że właściciele nieruchomości mogą żądać od przedsiębiorstwa wynagrodzenia za korzystanie z ich własności, ale nie mogą żądać usunięcia tych urządzeń, jeśli poprzedni właściciel wyraził na taką instalację zgodę.

Służebność przesyłu

Od 3 sierpnia 2008 r. zmieniły się zasady budowy urządzeń przesyłowych na cudzym gruncie. Zgodnie z art.

a także żądanie wykupienia gruntu lub usunięcia urządzeń.

Ustawa z dnia 28 czerwca 1950 r. w sprawie o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z 154 r. nr 32, poz. 135 z późn. zm.) upoważniła pracowników zakładu energetycznego do wstępu na posesje i do budynków, dokonywania tam oględzin i pomiarów oraz wykonywania robót i zakładania urządzeń, jakich wymagać będzie powszechna elektryfikacja. Akt ten nie zawierał jednak rozwiązań prawnych wobec obniżenia walorów użytkowych gruntu.

Brak jakichkolwiek umów z właścicielami gruntów, na których usytuowane są słupy energetyczne stwarza obecnie problem pracownikom zakładu energetycznego, którzy podczas awarii i konserwacji muszą wejść na cudzy grunt. Z jednej strony właściciel ma obowiązek udostępnić zakładom przesyłowym dostęp do tych urządzeń, ale z drugiej strony może on żądać odszkodowania za wyrządzone przez te czynności szkody.

Zakłady energetyczne tłumaczą brak umów na korzystanie z cudzego gruntu tym, że budowa tych urządzeń była zgodna z ówczesnym planem zagospodarowania przestrzennego i służyła zaspokajaniu potrzeb lokalnej ludności.

Co na to prawo?

Art. 48 i 49 kodeksu cywilnego stanowią, że każdy budynek oraz urządzenie trwale z gruntem związane, stanowią część składową gruntu. Urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary, gazu, prądu elektrycznego oraz inne podobne urządzenia nie należą do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzą w skład przedsiębiorstwa. Urządzenia te stają się własnością przedsiębiorstwa przesyłowego od chwili ich trwałego połączenia z siecią.

Oznacza to, że właściciel nieruchomości nie może tych urządzeń samowolnie usunąć, ani w żaden sposób w nie ingerować, gdyż nie są one jego własnością

kodeksu cywilnego. Ponadto właściciel nieruchomości może żądać przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zaniechania dalszych naruszeń. Jeżeli jednak właściciel zgodził się na budowę, to jego pozwolenie jest zobowiązaniem związanym z gruntem i wraz z własnością gruntów przechodzi na nabywców. Poza usunięciem urządzeń, właściciel może również żądać ich przesunięcia w inną część nieruchomości.

Żądanie wykupu

Właściciel działki może żądać, na podstawie art. 231 kodeksu cywilnego, aby przedsiębiorstwo nabyło od niego własność działki za odpowiednim wynagrodzeniem. Roszczenie to dotyczy urządzeń przesyłowych wybudowanych przez przedsiębiorcę, który nie był do tego uprawniony. Co do zasady wykup działki oznacza, że można domagać się wykupu jedynie części nieruchomości, która jest niezbędna dla korzystania z urządzenia przesyłowego.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lipca 2004 r. sygn. akt I CK 26/04 przyjął, że właściciel nieruchomości, nad którą przechodzi linia wysokiego napięcia niemająca fizycznej styczności z samym gruntem, ale ograniczająca sposób korzystania z nieruchomości i zmniejszająca jej wartość, może żądać od właściciela linii, wykupienia całego gruntu.

Wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości

Istnieje również możliwość wystosowania roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości na podstawie art. 224, §1 kodeksu cywilnego, zgodnie, z którym ten, kto korzysta z rzeczy bez tytułu prawnego musi się liczyć z obowiązkiem zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy. Przysługuje ono pod warunkiem, że nie została zawarta z zakładem energetycznym żadna umowa na nieodpłatne korzystanie z nieruchomości.

Z roszczeniem tym można wystąpić za ostatnie 10 lat, gdyż taki jest okres przedawnienia. Wysokość wynagro-

3051 Kodeksu cywilnego, nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub, którego własność stanowią urządzenia przesyłowe, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń. Jest to służebność przesyłu. W świetle tego przepisu można zwrócić się z wnioskiem do przedsiębiorstwa energetycznego o zawarcie umowy o ustanowienie służebności przesyłu.

Z chwilą zawarcia umowy przesyłu, strony decydują o tytule prawnym, na podstawie którego przedsiębiorca będzie korzystał z urządzeń. W przypadku braku porozumienia w tym zakresie, zarówno przedsiębiorca jak i właściciel, mogą żądać ustanowienia służebności przesyłu na drodze sądowej. Służebność przesyłu ustalana jest za odpowiednim wynagrodzeniem, na podstawie lokalnej stawki czynszu dzierżawnego. Służebność jest związana z gruntem i przechodzi na kolejnych właścicieli, ale także na kolejne przedsiębiorstwo. Wygasa jedynie w przypadku likwidacji przedsiębiorstwa. Wówczas przedsiębiorca ma obowiązek usunięcia urządzeń przesyłowych i naprawienia szkody związanej z usunięciem tych urządzeń.

Wobec powyższego proponuję przeanalizowanie posiadanych dokumentów dotyczących nieruchomości i rozpoczęcie negocjacji z przedsiębiorstwem energetycznym.

Opracowanie: Barbara Chrzanowska

***

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.).

Artykuł nie ma charakteru porady prawnej, a jest jedynie informacją.

***

Źródło: www.witrynawiejska.org.pl

Debata rolnicza w Sejmiku Województwa Łódzkiego

Reprezentanci rolników z całego województwa 10 marca 2017 roku zebrali się w sali obrad Sejmiku Województwa Łódzkiego, aby rozmawiać o przyszłości rolnictwa w kraju i województwie łódzkim. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentował Andrzej Komala – Wiceprezes IRWL, delegaci na Walne Zgromadzenie IRWL oraz liczni przedstawiciele Rad Powiatowych IRWL z całego województwa. Gościem specjalnym spotkania był Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego – Czesław Siekierski. W posiedzeniu uczestniczyli też członkowie Zarządu Województwa Łódzkiego, a spotkanie poprowadził przewodniczący Sejmiku Województwa Łódzkiego Marek Mazur.

Debata Rolna Województwa Łódzkiego, nazwana „Okrągłym Stołem Rolniczym”, została zorganizowana już po raz czwarty. Na sali zasiedli specjaliści z branży rolniczej, przedstawiciele organizacji rolniczych, instytucji zajmującej się rolnictwem, samorządowcy, a także indywidualni producenci rolni. Dyskusja dotyczyła sytuacji polskiego rolnictwa ze szczególnym uwzględnieniem problemów z jakimi stykają się producenci i przetwórcy z województwa łódzkiego. Wiele pytań odnosiło się do Przewodniczącego Czesława Siekierskiego, a dotyczyło dofinansowania rolników w obecnej perspektywie finansowej i po roku 2020.

Andrzej Komala został poproszony o przedstawienie sytuacji w rolnictwie naszego województwa.

Wiceprezes IRWL zwrócił uwagę, że lokalny rynek poniósł znaczne straty na wprowadzeniu embarga i ograniczeniu handlu z Rosją. Ceny produktów rolnych spadły, a jednocześnie obserwujemy nadprodukcję, natomiast rolnicy muszą spłacać swoje zobowiązania. Ceny stabilnie niskie nie zagwarantują opłacalności produkcji rolnikom, sadownikom, warzywnikom. Zaznaczył, że szansą dla polskiego rolnika jest ogromny i niezwykle chłonny rynek chiński. Ważne jest jednak, żeby się konsolidować, ponieważ Chińczycy potrzebują dużych ilości towaru i szybkich dostaw, a w pojedynkę nie jesteśmy w stanie im tego zagwarantować. Wiceprezes IRWL zaznaczył, że trudną sytuację obserwujemy także na rynku zbóż. Dopuszcza-

nie przez Parlament Europejski i Radę UE bezcłowego importu zbóż i innych produktów rolnych z Ukrainy, powoduje, że ceny na polskim rynku wynoszą obecnie ok. 60-65 zł za kwintal.

Andrzej Komala w swojej wypowiedzi wspomniał również o problemie szkód łowieckich i pogłowia dzików, który od lat spędza sen z powiek rolników z województwa łódzkiego. Zaapelował o rozwiązanie tej sytuacji, ponieważ wśród rolników jest duże zaniepokojenie jeśli chodzi o zagrożenie ASF. Wiąże się to również z eksportem ukraińskiego zboża, zdarzało się już wcześniej, że w ziarnie kukurydzy, zaimportowanej z Ukrainy, znaleziono szczątki dzika, co oznacza, że niejednokrotnie jesteśmy bezsilni w walce z tą chorobą. Niestety Ukraina nie ma pieniędzy na walkę z wirusem, który poprzez dziki może rozprzestrzenić się na nasz teren i stwarzać zagrożenie dla naszych stad trzody chlewnej.

Do trudnej sytuacji w polskim rolnictwie dochodzi zmiana pokoleniowa w gospodarstwach rolnych. Wydłużenie wieku emerytalnego rolników, powoduje późniejsze przejmowanie gospodarstw przez następców. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wielokrotnie wniosowała, aby w PROW 2014-2020 zapisać działanie - renty strukturalne. Niestety nie udało się.

Rolnicy naszego województwa są również zaniepokojeni planem obciążenia dodatkowym podatkiem za korzystanie z wód gruntowych i powierzchniowych. Samorząd rolniczy wyraża nadzieję, że rządzący zmienią swoją decyzję w tej sprawie i opłaty za korzystanie z wód nie pogorszą już i tak trudnej sytuacji związanej z opłacalnością produkcji rolnej.

Sylvia Skulimowska

Program Rabat Rolniczy - ekonomiczne rozwiązanie dla polskiej wsi rodem z Piotrkowa

Przychody przeciętnego rolnika czy mieszkańca wsi zależne są od wielu czynników. Opóźnienia w dopłatach PROW, limity narzucane na sprzedaż wyrobów własnych czy niski poziom odszkodowań z tytułu szkód łowieckich skutecznie zniechęcają rolników do dalszego inwestowania i rozwoju swoich gospodarstw. Kiedy koniunktura nie sprzyja ważną rolę odgrywają oszczędności. Swego rodzaju system pomocowy i wspierający stworzyła spółka Rabat Rolniczy z Piotrkowa Trybunalskiego tworząc unikatowy program dedykowany mieszkańcom polskiej wsi.

Obniżanie kosztów życia na wsi oraz promocja organizacji rolniczych to główne cele spółki Rabat Rolniczy z 100% udziałem polskiego kapitału. Jak je realizuje? Organizacja negocjuje lepsze ceny na produkty bezpośrednio z producentami, dlatego też członkowie Programu Rabat Rolniczy mogą liczyć na zniżki przy zakupie określonych towarów. Program Rabat Rolniczy jako swoich partnerów wybiera tylko firmy cieszące się dużym zaufaniem oraz doświadczeniem w zakresie pełnionych usług. Kompleksowa oferta sprzedaży to zdecydowany wyróżnik Programu. Wśród partnerów strategicznych oferujących specjalne warunki sprzedaży są m.in.: producent samochodów

Ford Polska, producent japońskich ciągników - **Kubota**, producent nasion i nawozów - **DuPont Pioneer**, dostawca nawozów dolistnych - **Ekoplon**. Program Rabat Rolniczy to także usługi. **Bank BZ WBK Leasing** wraz z Rabatem Rolniczym przygotował specjalną ofertę finansowania na ciągniki czy sprzęty rolnicze. Wszyscy w/w Partnerzy Programu oferują najlepszą ofertę na rynku. I tak samochody Ford można zakupić z

rabatem nawet do **15%**, a na ciągniki Kubota można liczyć do **3000 zł upustu** od ceny dnia. Program Rabat Rolniczy to także oferta dla Pań. Szwedzka marka odzieżowa **Cellbes** oferuje 10%-owe upusty na zakupy. Niebawem pojawi się w ofercie Programu Rabat

Rolniczy m.in. sprzęt rolniczy, środki ochrony roślin oraz materiał siewny.

Na mocy umowy o współpracy podpisanej pomiędzy Zarządem Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego a spółką Rabat Rolniczy w lutym br., każdy rolnik z województwa łódzkiego otrzymał dostęp do specjalnych ofert Programu.

Z możliwości, jaki daje Program Rabat Rolniczy skorzystało już wielu mieszkańców polskiej wsi. Ze specjalnej oferty zakupu samochodu marki Ford skorzystali Państwo Derach z Moszczenicy w powiecie piotrkowskim.

Pani Halina, jako Radna Powiatowa, a także Prezes

mu. Dokonujemy zakupów zarówno jako instytucje, ale także prywatnie do domu. Przekonuje nas fakt, że oferta jest nieograniczona. Nawet jeśli aktualnie nie ma czegoś w standardowej ofercie, to zawsze można zrealizować tzw. zamówienia specjalne. W ten sposób kupujemy m.in. nagrody na konkursy gminne i powiatowe. – informuje Pani Halina.

W ostatnim czasie Państwo Derach za pośrednictwem programu Rabat Rolniczy zakupili nowy samochód. Zdecydowali się na najnowszy model Ford B-MAX.

Już 25 autoryzowanych salonów Ford zostało zakwalifikowanych do realizacji Programu Rabat Rolniczy.

- Decyzję o wyborze modelu zostawiłem żonie, ponieważ auto ma służyć właśnie jej – przyznaje Pan Adam Derach. Wybór ułatwiła profesjonalna obsługa w autoryzowanym salonie Forda Frank-Cars z Częstochowy oraz możliwość przymierzenia się do każdego modelu. O finalnej decyzji zdecydował jednak dodatkowy 10-procentowy rabat, który dostaliśmy w ramach Programu Rabat Rolniczy. Nigdzie indziej nie spotkaliśmy się z tak dobrą ofertą.

Niezmiernie ważne w Programie Rabat Rolniczy jest integrowanie środowisk wiejskich, obniżenie kosztów produkcji oraz pokazanie siły i znaczenia polskiej wsi. Dzieje się to za pośrednictwem ogólnopolskiego kwartalnika „mojaWieś”, którego wydawcą jest Rabat Rolniczy.

Paulina Boruń

Gminnego Związku Kótek, Rolników i Organizacji Rolniczych widzi w programie wiele korzyści dla rozwoju organizacji wiejskich takich, jak kółka rolnicze czy koła gospodyń wiejskich.

- W naszej gminie 21 organizacji korzysta z Progra-

JAK SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU RABAT ROLNICZY?

Z oferty Programu Rabat Rolniczy może korzystać każda osoba, która zarejestrowała się w programie. Rejestracja jest bezpłatna i można ją przeprowadzić bezpośrednio poprzez stronę internetową www.rabatrolniczny.pl.

Drugim sposobem wyrażenia chęci udziału w programie jest telefoniczne zgłoszenie swojego członkostwa pod bezpłatnym numerem: **800 007 444**.

Katalogi z pełną ofertą Programu Rabat Rolniczy dostępne są w biurach Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oznaczone dedykowanym Kodem uprawniającym do nabycia specjalnych rabatów. Dokonując zakupu każdorazowo należy podać kod dedykowany Województwu Łódzkiemu: WIR5.

Soja – przygoda z rośliną czy roślina przyszłości?

Soja pochodzi z Azji, a dokładnie z północnych Chin i jest jedną z najstarszych i najcenniejszych roślin uprawianych na świecie. Spośród wszystkich gatunków bobowatych jest najbardziej atrakcyjną rośliną paszową. Jej nasiona stanowią cenną paszę dla zwierząt, są bogate w wysoko wartościowe białko (35%-42%) i tłuszcz (18%-22%).

Wcześniej w Polsce soi właściwie nie uprawiano, ale w ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania tym gatunkiem.

Możliwość uprawy soi w naszym kraju, na szerszą skalę, pomogłaby rozwiązać szereg problemów.

1. Soja – rośliną, choć w części, rekompensującą deficyt białkowy z rodzimej produkcji. Produkcja wysoko białkowych roślin w Polsce od lat nie zaspakaja potrzeb rynku, a sektor paszowy opiera się głównie na imporcie śrutu sojowej.

2. Soja – rośliną uzdrawiającą płodozmian będąc bardzo cennym jego ogniwem. Jest rośliną strukturotwórczą, a dzięki symbiozie bakterii brodawkowych wzbogaca glebę w azot (50-90 kg N/ha). Element ten nabiera szczególnego znaczenia zwłaszcza w sytuacji coraz rzadszego stosowania na polach obornika. Potrzeby pokarmowe soi są znacznie niższe niż innych upraw, ponadto nie wyczerpuje gleby z takich ilości wody jak kukurydza czy rzepak.

3. Soja – rośliną proekologiczną. W dobie integrowanej ochrony roślin zdrowotność soi stanowi niewątpliwą zaletę. Nie jest ona żywicielem chorób i szkodników paszujących na zbożach i innych uprawach. Ze względu na mały udział środków chemicznych w uprawie i niewielkie potrzeby nawozowe postrzegana jest jako roślina fitosanitarna.

4. Soja – rośliną pomocną w wypełnieniu obowiązku tworzenie obszarów proekologicznych, tzw. zazielenienie (EFA). Przepis ten obowiązuje rolników do uprawy w plonie głównym roślin wiążących azot.

5. Soja – rośliną o wysokim potencjale plonotwórczym, przy stosunkowo niskich nakładach finansowych. W sprzyjających warunkach plonowanie soi może być dobre, a wartość plonu cenna.

W kontekście ww. zagadnień pojawił się pomysł uprawy soi w Polsce. Jest ona możliwa, ale nie bezproblemowa. Największą barierą stanowią ograniczenia genetyczno-środowiskowe tego gatunku.

Aby zminimalizować ryzyko związane z produkcją soi konieczne jest dokładne poznanie rośliny, a także zaznajomienie się z technologią jej uprawy w warunkach klimatycznych naszego kraju. Istotna jest również świadomość ewentualnych konsekwencji podejmowanych decyzji przy planowaniu jak i realizacji uprawy. Potrzebne jest zebranie własnych doświadczeń i nabranie po-

kory w obliczu specyfiki tego gatunku.

1. Soja – gatunkiem nierodzimym wymagającym aklimatyzacji. Soja jest rośliną dnia krótkiego, wymaga dużego nasłonecznienia i stosunkowo wysokich temperatur. Ma duże wymagania pod względem stanowiska. Najlepsze dla soi są gleby o kompleksie pszennym, szybko ogrzewające się i dobrze uwilgotnione. Uprawa na nieco słabszych stanowiskach jest również możliwa, ale zadawalające plony uzyskuje się tylko w bardzo sprzyjających warunkach wilgotnościowych.

2. Soja – rośliną wymagającą równomiernych opadów, szczególnie w okresach krytycznych. Dostatek wody w glebie to szansa na ograniczenie negatywnego zjawiska, jakim jest odrzucanie przez roślinę kwiatów i związków strąków w czasie suszy.

3. Soja – rośliną o niezbadanych do końca potrzebach nawozowych. Odnośnie stosowania nawożenia mineralnego można spotkać się z różnymi zaleceniami. Jedne mówią o stosowaniu startowej dawki 30 kg/ha N, 60-80 kg/ha P₂O₅ i 80-120 kg/ha K₂O. Inne źródła podpowiadają, że soja nie potrzebuje nawożenia mineralnego, jeszcze inne np. hodowcy, sugerują nawożenie pogłównie azotem w celu pobudzenia wzrostu i przez to wyższego osadzenia najniższego strąka. Istnieją opinie, że stosowany przedsięwzięnie azot ogranicza brodawkowanie, a zastosowany dolistnie molibden może uzdrowić te sytuację. Żeby znaleźć złoty środek najlepiej oprzeć się na zapotrzebowaniu soi na składniki pokarmowe. Do wytworzenia 1 tony nasion rośliny potrzebują: 75 kg azotu, 25 kg fosforu, 35 kg potasu. Ważne są także magnez i siarka, które najlepiej podawać w formie dolistnej. Nasiona soi warto zaprawić substancjami

grzybobójczymi i zaszczepić bakteriami brodawkowymi (nitragina).

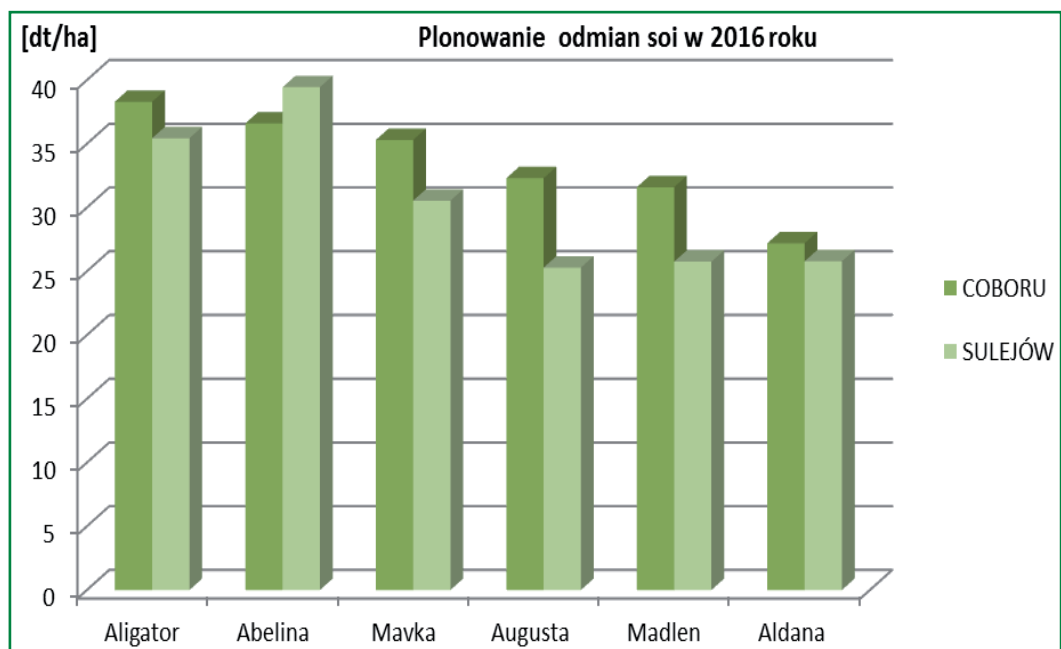
4. Soja – rośliną nisko osadzającą pierwsze strąki. Ważną cechą soi, od której zależy poziom strat podczas zbioru jest wysokość osadzania najniższego strąka. Często znajduje się on na wysokości 4-5 cm od poziomu gleby, co uniemożliwia jego omlot. Ze względu na niskie koszenie w agrotechnice zaleca się wałowanie gleby w celu lepszego wyrównania i większego podsiąkania wody, ale zabieg ten może nieco zmniejszyć zdolność kiełkowania nasion.

5. Soja – rośliną nierównomiernie dojrzewającą. Niekorzystnym zjawiskiem w uprawie większości bobowatych jest nierównomierne dojrzewanie strąków. Wysokie temperatury powietrza, powodują szybkie dojrzewanie strąków osadzonych najniżej, które pękają, te zaś położone na szczycie rośliny są nadal zielone. Taka sytuacja zaistniała w doświadczeniach w województwie łódzkim 2015 roku, gdzie straty plonu niektórych odmian z powodu pęknięcia strąków i osypywania nasion były duże.

6. Soja – rośliną o różnej wczesności odmian. Nie wszystkie odmiany w naszych warunkach klimatycznych osiągają wymaganą dojrzałość techniczną do zbioru. Odmiany wykazują również duże różnice w wysokości, przez co ich skłonność do wylegania może być różna.

7. Mała ilość środków ochrony roślin w uprawach soi oraz brak informacji na temat kompleksowej jej ochrony. Wiele trudności rolnikom nastręcza ograniczona ilość środków ochrony roślin. W bieżącym roku są już cztery herbicydy aktualnie zalecane przez IOR-PIB, ale jeszcze rok temu był tylko jeden.

8. Problem z zagospodarowaniem plonu soi. Rolni-

cy zastanawiający się nad uprawą soi często borykają się z kwestią sprzedaży nasion. Pojawiają się firmy kontraktujące soję, ale muszą być zapewnione większe partie.

Mimo, że do niedawna reprodukcja nasion i uprawa soi w Polsce właściwie nie istniała, w ostatnich latach obserwuje się znaczne ożywienie. Liczba odmian reprodukowanych w kraju dynamicznie wzrasta, choć pochodzą one głównie z wspólnotowego katalogu (CCA). Uprawa odmian soi z CCA wymaga dobrego rozpoznania charakterystycznych dla niej cech, a przede wszystkim terminu osiągnięcia dojrzałości zniwnej.

Rosnąca ranga soi niesie za sobą postęp hodowlany, a ruch odmian wyraźnie się ożywił. Z roku na rok zwiększa się liczba odmian zgłaszanych do badań urzędowych COBORU. Duże znaczenie ma poszerzenie doboru odmian po-

chodzących z polskich hodowli. W Polsce brakuje odmian rodzimej hodowli, konwencjonalnych, nie opartych na sztucznych modyfikacjach genetycznych, dostosowanych do naszych warunków środowiskowych.

Obecnie Krajowy Rejestr Odmian liczy 12 odmian w tym 6 polskich i 6 zagranicznych - stan na 10.03.2017 roku, źródło: www.coboru.pl.

Plonowanie soi można kalkulować jedynie na tle wielolecia. W COBORU SDOO w Sulejowie analizie poddano plonowanie soi w doświadczeniach w okresie dwudziestu lat. Odnotowano jedynie pięć sprzyjających uprawie lat, w których plonowanie przewyższało 25 dt/ha.

Rok 2016 był niezwykle korzystny dla uprawy soi. Dobre uwilgotnienie gleby w fazie wypełniania strąków i sprzyjający okres dojrzewania (bardzo ciepły i pogodny wrze-

sień) zaowocował wysokim plonowaniem. Odmiany w doświadczeniach COBORU plonowały na poziomie 33,6 dt/ha, a w SDOO w Sulejowie 30,4 dt/ha. Najlepiej w kraju plonowała odmiana Aligator, a w Sulejowie odmiana Abelina.

Szeroka wiedza na temat technologii uprawy soi, jak również dostępna paleta odmian sprawdzonych w doświadczeniach PDO może zakończyć się sukcesem w uprawie tego gatunku. Możliwe jest również, że ograniczenia genetyczno-środowiskowe okażą się niemożliwe do pokonania, a opłacalność uprawy soi obciążona będzie dużym ryzykiem. Czas pokaże!

Ilona Śpiewak
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie
www.sulejow.coboru.pl

Radośnych i pogodnych Świąt Wielkanocnych, przepelnionych wiarą, nadzieją i miłością, spędzonych wśród srebrnych bazi, rodziny i przyjaciół oraz niezłomności w codziennych trudach życia.

W imieniu swoim i pracowników życzy Dyrektor SDOO w Sulejowie dr inż. Przemysław Majchrowski

REKLAMA

ADOB®

Nawozy dolistne ADOB
Siła nauki.

Zalecenia uprawowe | burak cukrowy

Basfoliar® 2.0 36 Extra	5 l/ha	Basfoliar® 2.0 36 Extra	5 l/ha
Solubor® DF lub ADOB® Bor	2 kg/l/ha	Solubor® DF lub ADOB® Bor	2 kg/l/ha
ADOB® Mn IDHA	1,5 kg/ha	ADOB® Siarka	2 kg/ha

Faza 4-6 liści   Przed zakryciem międzyrzędzi

(BBCH)   (19)   (31)   (33)   (39)   (49)

Zmiany w zakresie zasad przyznawania płatności bezpośrednich na rok 2017

14 marca 2017 roku w siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego odbyło się szkolenie pracowników IRWŁ dotyczące zmian w zakresie zasad przyznawania płatności bezpośrednich na rok 2017. Przedstawiciele ARiMR pod kierunkiem Wioletty Dudek - Mozga - Kierownika Biura Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich w łódzkim oddziale regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaprezentowali najważniejsze zmiany.

Płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych

W miejsce dotychczasowej płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych wprowadzono dwie oddzielne płatności:

- Płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno,
- Płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych.

Płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno

• Płatność przysługiwać będzie do uprawy bobiku, grochu siewnego, w tym peluski (z wyłączeniem grochu siewnego cukrowego i grochu siewnego łuskowego), soi zwyczajnej, łubinu białego, łubinu wąskolistnego, łubinu żółtego, jeżeli dokonano zbioru ziarna.

• Płatność przysługuje również w przypadku uprawy gatunków ww. roślin w formie mieszanek, z wyłączeniem mieszanek z roślinami innymi niż te powyżej wymienione.

• Płatność będzie miała charakter degresywny z wyższą stawką do pierwszych 75 ha uprawy.

- Minimalna powierzchnia działki rolnej – 0,1 ha.
- Nie jest wymagane zawarcie umowy.

Płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych

• Płatność obejmie takie gatunki jak esparceta siewna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna krwistoczerwona, komonica zwyczajna, lędźwian, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, nostryk biały, seradela uprawna, wyka kosmata i wyka siewna.

• Płatność przysługuje również w przypadku uprawy gatunków ww. roślin w formie mieszanek, z wyłączeniem mieszanek z roślinami innymi niż te powyżej wymienione i roślinami, do których przysługuje płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno, z tym że w przypadku wyki siewnej i wyki kosmatej dopuszcza się ich uprawę z rośliną podporową.

• Wprowadzono zakaz przeznaczania upraw paszowych roślin wysokobiałkowych na zielony nawóz (przyorywanie).

• Płatności będą przysługiwały maksymalnie do 75 ha

upraw (brak wsparcia do kolejnych hektarów w gospodarstwie). Minimalna powierzchnia działki rolnej – 0,1 ha.

- Nie jest wymagane zawarcie umowy.

Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich.

• Wycofano uprawę malin z dalszego wsparcia, a więc płatność będzie obejmowała tylko uprawę truskawek. Od kampanii 2017 jest to: płatność do uprawy truskawek

- Minimalna powierzchnia działki rolnej – 0,1 ha
- Nie jest wymagane zawarcie umowy.

• Powodem zmiany jest istotna poprawa zarówno opłacalności produkcji malin w ostatnich latach jak i umocnienie pozycji polskich producentów na rynku międzynarodowym – kontynuacja wsparcia w tym sektorze nie ma uzasadnienia w świetle przepisów UE.

• Wysokość koperty dla płatności do truskawek w roku 2017 wynosi 9 948 tys. EUR.

Płatność do powierzchni uprawy pomidorów

• Zmniejszono kopertę finansową dla płatności dla pomidorów o około 1/3, z uwagi na wzrost produkcji w 2014 r. i 2015 r.

• Wysokość koperty dla płatności do pomidorów w roku 2017 wynosi 2 836 tys. EUR.

Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych

• W związku ze zniesieniem kwotowania produkcji cukru, płatność będzie przysługiwała do powierzchni wszystkich upraw buraka cukrowego, a nie jak dotychczas tylko do powierzchni upraw buraków kwotowych. Zmiana ma związek ze zniesieniem kwotowania produkcji cukru od 2017 r. w całej Unii Europejskiej.

• Płatność przysługuje do całej powierzchni upraw buraków cukrowych objętej umową.

Płatności związane do zwierząt

Płatność do owiec oraz płatność do kóz – do wniosku **nie dołącza się Oświadczenia** o zwierzętach zadeklarowanych do płatności (**system bezwnioskowy**).

Jeżeli zwierzęta są przetrzymywane w innej siedzibie stada niż siedziba stada wnioskodawcy, do wniosku należy dołączyć oświadczenia o numerze siedziby stada, zgłoszonej

do systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, w której zwierzęta są przetrzymywane.

Jeżeli zwierzę jest przedmiotem współposiadania, do wniosku należy dołączyć oświadczenie o wyrażeniu zgody przez współposiadacza na przyznanie wnioskodawcy płatności (obowiązek złożenia oświadczenia nie dotyczy małżonków) (jedno łączne oświadczenie).

Jeżeli w trakcie kontroli na miejscu okaże się, że potencjalnie kwalifikujące się samice kóz lub samice owiec są nieprawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (IRZ), wówczas zwierzęta takie nie kwalifikują się do przyznania płatności, co skutkuje zmniejszeniem kwoty płatności a nawet jej odmową.

Zgłoszenie przemieszczenia zwierzęcia kwalifikującego się do płatności w okresie przetrzymywania jest równoznaczne z wycofaniem tego zwierzęcia z płatności.

Płatność do bydła

Płatność będzie przyznawana wszystkim rolnikom utrzymującym co najmniej 3 szt. zwierząt kwalifikujących się do wsparcia i będzie wypłacana maksymalnie do 20 szt. (zmniejszenie z dotychczasowych 30 szt.).

Płatność do krów

Płatność będzie przyznawana wszystkim rolnikom utrzymującym co najmniej 3 szt. zwierząt kwalifikujących się do wsparcia i będzie wypłacana maksymalnie do 20 szt. (zmniejszenie z dotychczasowych 30 szt.).

Płatność do bydła lub płatność do krów – przysługują do zwierząt spełniających warunki kwalifikowalności, tj. spełnienie kryterium wieku, płci (w przypadku płatności dla krów), okresu przetrzymywania.

Płatność do owiec

Ustalono nowy termin przetrzymywania owiec (samice) – od dnia 15 marca do dnia

15 kwietnia 2017 r., jeżeli wiek tych samic w dniu 15 maja 2017 r. będzie wynosił co najmniej 12 miesięcy.

Płatność dla młodych rolników

Rolnik, który pozostaje w związku małżeńskim i razem z małżonkiem prowadzi gospodarstwo rolne, podaje **we**

wniosku numer PESEL małżonka w celu zweryfikowania daty rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej przez małżonka.

Dodatkowe zmiany

Płatność ONW - przysługuje do powierzchni użytków rolnych, będących w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja 2017 r., wynoszącej nie więcej niż 75 ha, a w przypadku rolnika realizującego 5-letnie zobowiązanie wynoszącej nie więcej niż 300 ha.

Płatności bezpośrednie, płatność ONW, płatność rolnośrodowiskowa, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna i płatność ekologiczna – przysługują do gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, jeżeli na dzień 31 maja 2017 r. beneficjent posiada do tych gruntów tytuł prawny.

Uwaga ! Do gruntów, na których położone są lotniska, boiska sportowe lub pola golfowe mogą być przyznane płatności bezpośrednio, jeśli grunty te są wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności rolniczej, a jej prowadzenie nie jest utrudnione przez intensywność, charakter, okres trwania i harmonogram działalności pozarolniczej.

System dla małych gospodarstw

W przypadku, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (śmierć rolnika w okresie od dnia złożenia wniosku

do dnia doręczenia decyzji) i art. 28 ust. 1 ww. ustawy (wystąpienie zdarzenia, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia doręczenia decyzji), spadkobierca lub następca prawny może złożyć oświadczenie o wystąpieniu z systemu dla małych gospodarstw po upływie terminu (2 października 2017 r.), wraz z wnioskiem o przyznanie płatności w przypadku śmierci rolnika/następstwa prawnego (W-3/01).

Termin składania wniosków

• Wnioski o przyznanie płatności składa się w terminie od dnia **15 marca do dnia 15 maja 2017 r.**

• **Możliwe jest złożenie wniosku do dnia 9 czerwca 2017 r.** (kwota płatności, do której rolnik byłby uprawniony, będzie pomniejszana o **1% za każdy dzień roboczy opóźnienia, licząc od dnia 16 maja 2017 r.**)

• **Ostateczny termin składania zmian do wniosku upływa w dniu 9 czerwca 2017 r.**, z tym, że złożenie zmiany do wniosku po dniu 31 maja 2017 r. skutkuje pomniejszeniem płatności do powierzchni objętej tą zmianą o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Od roku 2017 w przypadku, gdy rolnik nie będzie realizował praktyk zazielenienia (dywersyfikacja upraw, utrzymywanie obszarów proekologicznych i zachowanie trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym), stosowane będą dodatkowe kary administracyjne. Wysokość takiej kary może wynosić maksymal-

nie 20% kwoty przypadającej na obszar zatwierdzony do jednolitej płatności obszarowej.

Od roku 2017 nie ma obowiązku podpisywania załączników graficznych – podpis na wniosku wraz z oświadczeniem, że wyrysowane na materiale graficznym działki rolne są zgodne z faktycznym sposobem użytkowania.

Zmiany z zasadach deklarowania działek rolnych:

• **P STR – płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno**

• **P PAS – płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych**

• **P truskawka – płatność do powierzchni uprawy truskawek**

Od 2017 roku na materiale graficznym dla części rolników wyrysowane są działki rolne i elementy proekologiczne deklarowane przez rolnika w roku 2016 i uznane przez ARiMR (oznaczone **czarnym kolorem**). Zidentyfikowane przez ARiMR potencjalne elementy EFA oznaczone są kolorem białym.

Od 2017 roku możliwe będzie uzyskanie loginu i kodu dostępu do aplikacji e-Wniosek w formie elektronicznej, nie będzie wymagane składanie wniosku o nadanie loginu w formie papierowej.

Łódzki Oddział Regionalny

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

REKLAMA

AtriGran

**WSZYSTKO
ZACZYNA SIĘ
OD WAPNA**

NOWOŚĆ NA RYNKU
**WAPNO
GRANULOWANE**

Polska płn.-zach.: **Piotr Makiej** tel.: 695 605 505
 Polska płd.-zach.: **Piotr Podolak** tel.: 607 278 879
 Polska płn.-wsch.: **Roman Rutkowski** tel.: 609 444 807
 Polska płd.-wsch.: **Mateusz Pirogowicz** tel.: 695 320 270
www.nordkalk.pl

Nordkalk
Member of Rettig Group

JUBILEUSZ 25-LECIA TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „T UW”

Jubileusz 25-lecia jest okazją do podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w tworzeniu Towarzystwa i obdarzyli nas zaufaniem. Naszym Członkom, Współpracownikom i Przyjaciołom życzymy stabilnych i dobrych kolejnych lat z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW”. To dzięki Wam odnieśliśmy sukces. Dziękujemy!

Pomysł powołania pierwszego w powojennej Polsce towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych narodził się w 1990r. podczas prowadzonych przez działaczy solidarnościowego podziemia dyskusji o ekonomii społecznej. Wpłynęły one na wprowadzenie do prac poselskich nad projektem ustawy o działalności ubezpieczeniowej rozwiązań, które umożliwiły przywrócenie – po ponad 50 - letniej przerwie – funkcjonowania zakładów ubezpieczeń w formie prawnej towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Wydarzenia te zbiegły się w czasie z wystąpieniem katastrofalnych burz gradowych, które spustoszyły zbiory rolników na terenie ówczesnego województwa zamojskiego. Idea wzajemności i założenia ekonomii społecznej zainspirowały postsolidarnościowych działaczy do powołania w marcu 1991 roku Zespołu Organizacyjnego, którego celem było utworzenie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych. Wymagane prawem zezwolenie ministra finansów na rozpoczęcie działalności ubezpieczeniowej uzyskano 10 października 1991 r., a 28 października uchwalono Statut Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW”. Na pierwszym Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 4 lutego 1992 roku wybrano Zarząd i Radę Nadzorczą. W marcu powstało 5 biur regionalnych na terenie całego kraju, zatrudniających 19 pracowników.

Siedziba Centrali Towarzystwa mieściła się w Warszawie przy ulicy Żurawiej 45.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW” 27 lutego 1992 r. zostało wpisane do rejestru towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, jako Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Nr 1. W dniu 16 marca 1992 roku została wystawiona pierwsza polisa i ta właśnie data została uznana za początek działalności Towarzystwa w dziale ubezpieczeń majątkowych i współdziałania w przywracaniu idei wzajemności.

Od tego momentu Towarzystwo wyruszyło w trudną drogę, nikomu nieznaną lub prawie zapomnianą działalność ubezpieczeniową na zasadach wzajemności. Przedzierając się przez gąszcz przepisów prawnych, zwiększając z roku na rok liczbę członków, zakres oferty ubezpieczeniowej, wynik finanso-

wy, przemierzając 25 lat wspólnej i często niełatwej drogi dotarliśmy do 2017 roku.

Obecnie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW” liczy ponad 1,5 mln członków, którzy są obsługiwani przez 94 jednostki terenowe w całej Polsce oraz ponad 2 tys. agentów ubezpieczeniowych. W ubiegłym roku odnotowaliśmy dodatni wynik finansowy na poziomie blisko 7,5 miliona złotych. Przez 12 miesięcy 2016 roku zebrano ponad 666 mln zł składki ubezpieczeniowej i był to rezultat o 36% lepszy od uzyskanego w 2015 r. Kapitały własne uplasowały się na poziomie 142 mln zł. W rankingu wszystkich zakładów ubezpieczeniowych w Polsce działających w dziale ubezpieczeń majątkowych zajmujemy 11 pozycję, a wśród towarzystw ubezpieczeń wzajemnych pozostajemy niezmiennie na 1 miejscu.

*Szanowni Państwo,
życzę Wam wszelkiej pomyślności i radości podczas świątecznych dni.
Niech to będzie czas odpoczynku od trudów codzienności,
czas nadziei, która przychodzi wraz z wiosną.
Serdecznie życzę, aby świąteczne spotkania umocniły
rodzinne oraz przyjacielskie więzi.
Spokojnych Świąt Wielkiej Nocy!*

Anna Bieniawska
Dyrektor Biura Regionalnego T UW „T UW” w Łodzi
wraz z Pracownikami

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Symbolika Świąt Wielkiej Nocy

Święta Wielkiej Nocy to czas wypełniony spotkaniami w rodzinnym gronie. Na te wyjątkowe dni przygotowujemy pyszne, tradycyjne potrawy i dekorujemy stół nadając mu świąteczny charakter. Pisanki, zająca, świeże kwiaty to absolutnie obowiązkowe elementy wystroju.

Kulinarną zaletą Świąt Wielkanocnych jest to, że na stole pojawić się może niemal wszystko czego zapagniemy. Trudno sobie wyobrazić wielkanocny posiłek bez jajek czy białej kielbasy, ale w tym przypadku nie preferujemy aż tak restrykcyjnych, tradycyjnych przepisów, jak to się dzieje w czasie Wigilii.

Na tradycyjnym wielkanocnym stole nie może zabraknąć koszyczka ze święconym jedzeniem: chleba, białej surowej kielbasy parzonej czy pieczonej szynki, jajek, ćwikły, chrzaniu i oczywiście ciast. To co wkładamy do koszyczka ma znaczenie symboliczne.

Chleb - najprostsza, podstawowa potrawa, niezbędna do życia, dla chrześcijan symbol nadzwyczajny – ciało Chrystusa.

Jajko - symbol odradzającego się życia zwycięstwa nad śmiercią. Podzielenie się jajkiem rozpoczyna śniadanie wielkanocne, co łączy się z życzeniami radości, zdrowia i szczęścia w życiu rodzinnym.

Sól - dawniej posiadała moc odstraszenia wszelkiego zła, symbolizuje oczyszczenie, sedno istnienia i prawdy.

Wędlina - zapewnia płodność i dostatek.

Ser - jest symbolem przyjaźni zawartej między człowiekiem a siłami przyrody.

Chrzan - samodzielnie utarty, w tradycji ludowej był symbolem siły i fizycznej krzepy.

Ciasto - koniecznie domowe to symbol umiejętności i doskonałości.

Jednak największe znaczenie symboliczne ma baranek, wśród chrześcijan uosabiający zwycięstwo Chrystusa, który jak ofiarny baranek oddał swoje życie za ludzi, by następnie zmartwychwstać i odnieść zwycięstwo nad grzechem, złem i śmiercią. Wielkanocne baranki wykonuje się z cukru, czekolady, ciasta, chleba bądź masła.

Wielkanocna uczta następuje po 40 – dniowym poście, w związku z tym to czas dla wszystkich amatorów słodkości. Honorowe miejsce na wielkanocnym stole zajmują symbole świąt Wielkiej Nocy - baba drożdżowa, pascha, mazurki.

Zapraszamy na przedświąteczne zakupy na Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. W hurtowniach i na rynku rolnym czeka na Państwa szeroka gama produktów do koszyczków i na stół wielkanocny.

Babka wielkanocna

Składniki

4 jajka duże świeże
200g masła
Skórka i sok z 1 cytryny lub mandarynki
1 szklanka cukru (180g)
1 łyżka cukru waniliowego lub 1 laska wanilii
1 szklanka maki pszennej tortowej (140g)
½ szklanki mąki ziemniaczanej (70g)
1 łyżeczka proszku do pieczenia
Do posmarowania formy: 1 łyżka masła i około 3 łyżek bułki tartej lub mielonych orzechów lub migdałów
Na wierzch: cukier puder lub lukier

Przygotowanie

Przygotować formę na babkę z kominem pośrodku o średnicy około 22-25 cm. Jajka wyjąć wcześniej z lodówki i ogrzać w temp. pokojowej. Formę na babkę posmarować 1 łyżką masła i wysypać bułką tartą lub mielonymi orzechami czy migdałami. Piekarnik nagrzać do 170°C (grzanie góra i dół bez termoobiegu). Masło roztopić, dodać sok i skórkę z cytryny lub mandarynki, odstawić. Do większej miski wbić jajka, dodać cukier i ubijać przez około 10 minut na jasną, gęstą i puszystą masę. W międzyczasie dodać cukier waniliowy lub ziarenka wyskrobane z przepołowionej laski wanilii. Do drugiej miski przesiać mąkę pszenną razem z mąką ziemniaczaną oraz proszkiem do pieczenia, wymieszać. Do ubitych jajek dodać mieszankę mąki i zmiksować krótko na małych obrotach miksera do połączenia się składników w jednolite ciasto.

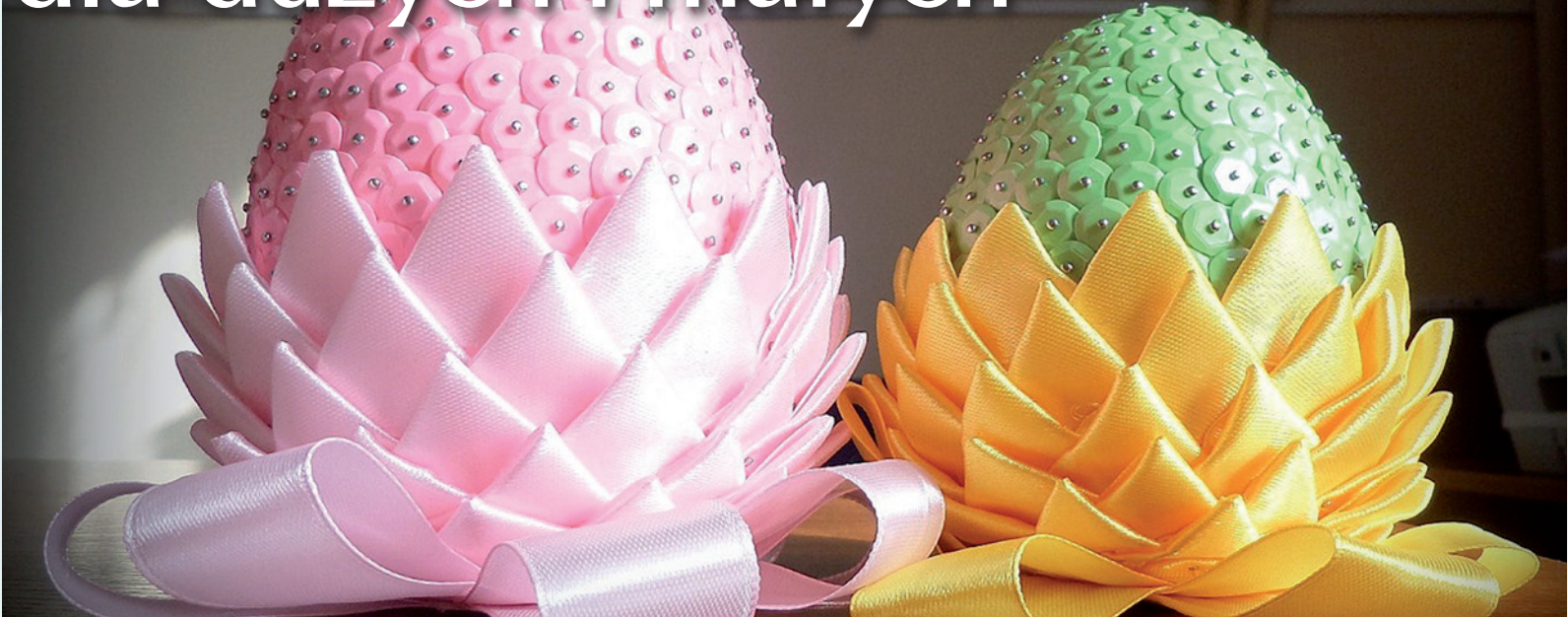
Źródło przepisu: www.kwestiasmaku.com

*Pogodnych i wesołych Świąt Wielkiej Nocy.
Rodzinnej atmosfery świątecznego śniadania,
bogatego zajęcza i wiosennego nastroju
życzy Zarząd i Pracownicy
ŁRH „Zjazdowa” S.A.*

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl <http://www.zjazdowa.com.pl>

Wielkanocne inspiracje dla dużych i małych

Wielkanoc to najważniejsze i najstarsze święto chrześcijaństwa, obchodzone na pamiątkę Zmartwychwstania Chrystusa. Obchody religijne Wielkanocy, rozpoczyna, odbywająca się wczesnym rankiem, procesja i msza zwana rezurekcją w Kościele katolickim, a w prawosławnym – jutrznią. W tym dniu spożywa się uroczyste śniadanie w gronie rodzinnym, poprzedzone składaniem sobie życzeń i dzieleniem się jajkiem. Radosna Wielkanoc wieńczy okres Wielkiego Postu – czasu zadumy i umartwiania się.

Święta Wielkanocne posiadają bogatą tradycję. Są niezwykle barwne, towarzyszy im wiele obrzędów. Po Wielkim Poście ludzie z niecierpliwością czekają na odmianę. O wielu wielkanocnych obyczajach pamiętamy także dzisiaj. Dzięki nim świąteczne dni są bardziej radosne. Najbardziej jednak ze świętami Wielkanocnymi kojarzą się pisanki - malowane lub ozdabiane za pomocą różnych technik jajka. Najczęściej w sposób naturalny barwi się je w wywarze z cebuli, nabierają one wtedy ciemnego bordowego koloru, ale są i takie pomalowane w piękne kolorowe wzory. Podobnie jak palma, kolorowe pisanki są symbolem optymistycznym - oznaczają nowe, rodzące się życie.

Najważniejsze jednak jest w tym pięknym zwyczaju, że tworzenie pisanek i ozdób wielkanocnych to okazja do wspólnego spędzenia czasu i interesujących rozmów przy stole. Wreszcie, po pędzie dnia codziennego, możemy usiąść w gronie najbliższych, zaprosić przyjaciół, sąsiadów i nawet dalekich znajomych by cieszyć się ze świątecznych przygotowań. Dawniej w takich spotkaniach uczestniczyły wyłącznie kobiety. Dziś zaprasza się na nie całe rodziny i znajomych. Przedświąteczna integracja rodziców, dzieci i nauczycieli z Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Łopatkach jest przykładem tej dbałości o tradycję i kontakt z drugim człowiekiem. W epoce komputerów, tabletów i telefonów komórkowych to bardzo ważny element naszego życia. To również cenna pomoc dla szkoły i przedszkola bo dochód ze sprzedaży dekoracji przeznaczony

ny zostaje na potrzeby uczniów.

Przedświąteczne spotkania w szkole i przedszkolu, na stałe wpisały się już w obraz Łopatek. Na boku pozostawiane są sprawy dnia codziennego i w ruch „idą” nożyczki, taśmy, kolorowy papier, wstążki, cekiny i wszystko to, co może uatrakcyjnić świąteczny czas. Odrobina chęci, zaparcia, wyobraźni i... jak z taśmy produkcyjnej schodzą gotowe małe dzieła sztuki. Spośród wielu technik, którymi posługują się pasjonaci świątecznych spotkań w szkole w Łopatkach, warto wspomnieć o decoupage. Dzięki tej popularnej metodzie powstają przepiękne jajka z cekinami, koszyczki ze styropianowymi jajeczkami, zajaczkę z bazi czy szydełkowe kury. Dekoracje prezentują się wspaniale, choć przygotowanie ich jest niezwykle pracochłonne. Ale satysfakcja ze stworzenia pięknie przyozdobionego stołu, koszyka wielkanocnego, gdzie niewątpliwie honorowe miejsce zajmą własnoręcznie zrobione ozdoby jest ogromna! Atmosferę świąt i ogólnej życzliwości, która jest w trakcie szkolnych i przedszkolnych spotkań daje niezwykle zaangażowanie rodziców, dzieci i nauczycieli. Bo naprawdę warto samemu zacząć działać. To fantastyczna lekcja dla naszych dzieci, ale i też dla nas samych. Pasja tworzenia, bawienia się rzeczami, łączenia kolorów i form, serdeczności i sympatii do drugiego człowieka często przechodzi z pokolenia na pokolenie i powinna być wpajana właśnie za młodu. W myśl ludowego porzekadła, „czym skorupka za młodu nasiąknie...”

Przepis na cekinowe jajka

Składniki:

Do zrobienia pięknych, kolorowych ozdób potrzebujesz tylko styropianowego jajka, cekinów, koralików, krótkich szpilek oraz wstążeczki (w wybranym przez siebie kolorze). Rozmiar jajka i cekinów nie jest ważny. Wybierz takie, które będą do siebie pasować. Możesz używać różnych kształtów cekinów. Nada to jajku fantastyczny wygląd końcowy.

Przygotowanie:

Chodzi o to, aby pokryć całe jajko szpilkami z nabitymi na nie cekinami i koralikami, lub samymi cekinami. Pracę zaczynamy od samego czubka jajka, a następnie wykonujemy kolejne rzędy dookoła. Najpierw nawlecz na szpilkę prze-

zroczysty koralik, a następnie cekin, bądź konsekwentnie nawlekać tylko cekiny. Upewnij się, że cekin jest nawleczony błyszczącą stroną do główki szpilki. Wbij pierwszy nawleczony na szpilkę cekin na szczyt jajka. Teraz wbijaj nawleczony szpilką w rzędach, jeden pod drugim, dookoła jajka. Kolejny rząd zacznij tuż pod pierwszym cekinem i pracuj dookoła niego. Kontynuuj ozdabianie styropianowego jajka w ten sam sposób.

Aby przymocować do jajka wstążkę, należy z jej prostokątnego kawałka wykonać trójkąt równoramienny i przymocować go do jajka za pomocą dwóch szpilek przy podsta-

wie trójkąta. Koniecznie wbić szpilki wzdłuż górnej krawędzi wstążki. Szpilki powinny być mocowane jedna obok drugiej, aby jak najlepiej przymocować wstążkę. Tak ozdobionymi jajkami możesz przystroić stroik wielkanocny, czy wieniec.

Zobacz! To takie proste!

Aneta Stępień